

Živinoreja na državnih kmetijskih posestvih in obdelovalnih zadrugah v Vojvodini

V Vojvodini imamo 214 državnih kmetijskih posestev in okrog 420 kmečkih obdelovalnih zadrug. Državna posestva imajo povprečno okrog 1000 hektarov, obdelovalne zadruge pa okrog 500 hektarov zemlje. Skupni delež obeh znaša v živinoreji Vojvodine:

konj 12%
goved 22%
ovc 26%
prašičev 24%

Ce živino vseh vrst preračunamo v veliko, s težo okrog 400 kilogramov, tedaj je v začetku letošnjega leta število velike živine znašalo:

Drž. kmetijska posestva	KOZ
66.580	69.260
2,6	2,7

Skupno število velike živine Hektarov orne zemlje na posamezno glavo

Za srednje intenzivna poljedelska gospodarstva, kjer prevladuje žito, po navadi računamo, da na vsako veliko živino pride povprečno največ do dva hektara orne zemlje. Torej je na

državnih posestvih in v kmečkih obdelovalnih zadrugah še vedno dovolj možnosti za občutno povečanje številčnega stanja živine.

Neugodna struktura v živinoreji

Glavna slabost živinoreje na državnih posestvih in v kmečkih obdelovalnih zadrugah pa ni nezadostno številčno stanje živine, temveč njena neugodna struktura in nizka proizvodnja na vsako glavo. Če vso živino preračunamo v veliko živino in to vzamemo kot 100, tedaj bi bila udeležba posameznih vrst živine v skupni živinoreji naslednja:

Drž. kmet. pos.	Kmeč. obd. zadr.
100	100
Konji 25	34
Govedo 26	28
Ovce 10	13
Prašiči 39	25

Neugodna struktura živinoreje se kaže tudi v znatnem odstotku vprežne živine. Na državnih posestvih predstavlja vprežna živina četrtino, v kmečkih obdelovalnih zadrugah pa tretjino

celotnega živinskega sklada. Čeprav glede oskrbe s traktorji delovne zadruge niso nič na slabšem kakor kmetijska posestva, vendar imajo večje število zapreg. Na kmetijskih posestvih pride na vsako konjsko vprego 33 hektarov, v kmečkih obdelovalnih zadrugah pa 23 hektarov obdelovalnega zemljišča. Razume se, da morajo kmečke obdelovalne zadruge glede na zastarelost traktorskega parka in večjo razdrobljenost posestva imeti več vpreg. Tako na kmetijskih posestvih kot v kmečkih obdelovalnih zadrugah pa se struktura živinoreje lahko izboljša z zmanjšanjem vprežne živine in s povečanjem števila produktivne živine. Z izboljšanjem traktorskega parka in z nadaljnjo mehanizacijo dela bo moč izboljšati strukturo živinoreje v korist produktivne živine.

STRUKTURA ŽIVINOREJE AVTONOMNE POKRAJINE VOJVODINE

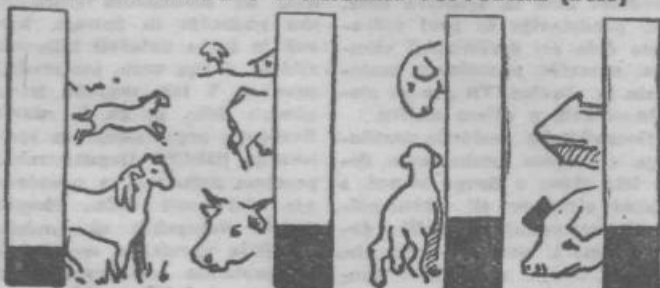

Nezadostna produktivnost v govedoreji

Struktura govedoreje je na državnih kmetijskih posestvih približno ista kakor v kmečkih obdelovalnih zadrugah. Krave in breje junice predstavljajo komaj 52 do 54% vsega goveda, kar potrjuje, da v teh gospodarstvih ni zadostno razvita industrija mleka in mlečnih izdel-

kov. Produktivnost govedoreje je šibka na državnih posestvih kakor tudi v zadrugah. V l. 1954 so od 10 krav dobili povprečno komaj 7 telet. Mlečnost je nizka in je leta 1954 znašala proizvodnja mleka na vsako kravo na državnih posestvih 1450 litrov, v kmečkih obdelovalnih zadrugah pa 1310 litrov na leto.

DELEŽ DRŽAVNIH KMETIJSKIH POSESTEV IN OBDELVALNIH ZADRUG V ŽIVINOREJI VOJVODINE (belo)

Na državnih posestvih je bolj razvita prašičereja, v zadrugah pa ovčarstvo

Državna kmetijska posestva imajo bolj razvito prašičerejo kakor pa kmečke obdelovalne zadruge. Stanje prašičereje je na posestvih in v zadrugah takšno:

Državna kmetijska posestva	KOZ
7,7	6,8
30.600	26.100
195.000	150.000
21.000	7.000
36.000	17.000

Število mladičev na vsako svinj
Število svinj
Prodano prašičev v l. 1954
Zaklano prašičev v l. 1954
Število pitanih prašičev na začetku l. 1955

Na kmetijskih posestvih in v zadrugah je lanj poginilo okrog 21% vseh prašičev, kar je precej visoko število.

Kmečke obdelovalne zadruge imajo po številu najbolj razvito ovčarstvo, čeprav so znatno na slabšem glede pašnikov. Tako pri prvih kakor pri drugih je ovčarstvo slabo produktivno in

približno na istem nivoju. V letu 1954 so od vsakih 10 ovac dobili povprečno po 8 jagnjet. Med letom pogine okrog 13% jagnjet in ovac. Donos volne od posamezne ostrizene ovce je znašal leta 1954 2,6 do 2,7 kg, proizvodnja mleka pa okrog 36 litrov na leto.

Nerazvito perutninarstvo

Število perutnine v začetku letu 1955
Poginilo perutnine v l. 1954

Kmetijska posestva	KOZ
12.000	10.000
17.000	6.000

Perutninarstvo je zelo slabo razvito tako na državnih posestvih kakor v kmečkih obdelovalnih zadrugah.

Državna kmetijska posestva in kmečke obdelovalne zadruge Vojvodine so imele v začetku

letošnjega leta več glav goveda kakor pa perutnine. Tako so na kmetijskih posestvih imeli 23.000 goved, a 17.000 perutnine, v kmečkih obdelovalnih zadrugah pa 25.000 goved a 10.000 perutnine. Kljub tako nizkemu številu pa perutnina v velikem številu poginja zaradi bolezn. Tako je med letom 1954 poginilo na kmetijskih posestvih 70% perutnine, v kmečkih obdelovalnih zadrugah pa 60%.

A. Stanojević

ODNOS POGINULE PERUTNINE V L. 1954 (belo) NASPROTI ŠTEVILU PERUTNINE NA ZAČETKU 1955 (črno)

Posvetovanja o pospeševanju kmetijstva

Letos, posebno po upravni reorganizaciji, so začeli s posvetovanji o pospeševanju in napredku kmetijstva v okviru novih okrajev. V zadnjem času so bila taka posvetovanja v nekaterih okrajih Makedonije, v Kruševcu itd. Nedvomno je, da so posvetovanja take vrste lahko zelo koristna za nadaljnji razvoj kmetijstva, ker lahko podajo popolnejšo sliko o stanju kmetijstva v okraju, opozore na najvažnejše probleme in, kar je posebno važno, lahko služijo tudi za uvajanje konkretnih ukrepov za napredek to veje v našem gospodarstvu. Brez vsega tega in zlasti še brez poslednjega pa vsako take posvetovanje ostane le na papirju, ali še točnejše povedano v zapiskih.

Problematika, s katere se ukvarjajo ta posvetovanja, je pestra in različna. Za ilustracijo najvamo samo nekaj najvažnejših problemov, s katerimi se je ukvarjalo na primer kruševsko posvetovanje. Na njem je bilo tako v referatu, kakor tudi v razpravi največ govora o organizaciji raznih služb za pospeševanje kmetijstva in to: za pridelovanje kvalitetnega semena, za zaščito rastlin, za selekcijo in zaščito živine, za delovne usluge kmetovalcem itd. Prav tako med najvažnejša vprašanja, obdelana na tem posvetovanju, lahko štejemo še naslednja: obnova vinogradništva, pridelovanje in siliranje živalske hrane, problematika kmetijskih šol itd.

Vsekakor je zelo važno, katero vprašanje zajame posvetovanje, ali se orientira na najvažnejša vprašanja, ki so seveda specifična skoraj za vsak okraj, ali ne. Toda prav tako je važno tudi, na kakšen način

se tretirajo ta vprašanja, ali gre samo za pregled stanja kmetijstva in za neke splošne sklepe o tem, kaj bi bilo potrebno ukreniti, ali pa gre za delovni sestanek, kjer naj se iz analize stanja izlušči najvažnejša vprašanja in takoj tudi store konkretni koraki za njihovo reševanje, upoštevajoč pri tem položaj v gospodarskih organizacijah, ki naj te ukrepe izvrše, in materialne možnosti okraja. Kaj koristi na primer splošna ugotovitev, da je treba organizirati semensko službo ali službo za zaščito rastlin, če pa posvetovanje ne ve za to, kakšne so materialne možnosti za organizacijo te službe, kakšno je stanje v gospodarskih organizacijah, ki naj prevzamejo ta posel ali del tega posla, ter katera gospodarska organizacija in od kdaj naj izvrši in če lahko izvrši svoje naloge.

Kaže, da ta posvetovanja o pospeševanju in napredku v kmetijstvu precej trpe na tej splošnosti: nakažejo kopice ukrepov, ki bi jih bilo potrebno storiti in pri tem tudi ostane, ker niso znane niti materialne možnosti niti kdo naj te ukrepe izvede, niti če so gospodarske organizacije dovolj sposobne za tako podjetje. Za kruševsko posvetovanje lahko rečemo, da je dobro in vsestransko prikazalo stanje v kmetijstvu, nakazalo nekatera najvažnejša vprašanja in predvidelo celo vrsto ukrepov za reševanje teh vprašanj in za napredek v kmetijstvu. Osnovna pomanjkljivost tega posvetovanja pa je v tem, da ni dale nekoliko globlje analize položaja in materialnih možnosti kmetijskih zadrug in državnih posestev ter ustanov, ki so glavni činitelji pri sproževanju predvidenih

ukrepov. Prav tako tudi ni bilo konkretnih sklepov za usposabljanje zadrug za ta, tako važen in kompliciran posel, kakršnega predstavlja pospeševanje in napredek v kmetijstvu. Brez usposabljanja zadrug in državnih posestev, ki morajo prevzeti na sebe določene naloge, pa predvideni ukrepi, četudi so še tako dobri in koristni, nimajo niti zagotovljene podlage niti nobene garancije, da bodo v resnici tudi izvedeni.

Posvetovanja o pospeševanju in napredku v kmetijstvu se lahko, če so dobro pripravljena, solidna priprava za izdelavo načrta odnosno programa za pospeševanje kmetijstva v naslednjem in prihodnjih letih. Tema cilja pa bo lahko koristno služilo tudi to kruševsko posvetovanje brez ozira na vse te pomanjkljivosti, ki jih je ugotovilo tudi samo posvetovanje. Sprejet je bil namreč sklep, naj skupina kmetijskih strokovnjakov na podlagi referata in razprave ter nadaljnje analize materialnih činiteljev in stanja v kmetijskih organizacijah izdela konkreten program ukrepov za napredek v kmetijstvu, in to minimalni, ki se lahko in se tudi obvezno mora uresničiti, in maksimalni, ki ga bodo uresničili samo toliko, kolikor bodo to dovolile materialne okoliščine. Na ta način bodo rezultati tega posvetovanja vsekakor koristni za napredek v kmetijstvu.

Z drugimi besedami, kolikor bodo na takih posvetovanjih sprejeti konkretni sklepi ter določene konkretne naloge izvršilec teh sklepov po višni sredstev in skladih za pospeševanje kmetijske proizvodnje ter v skladih kmetijskih organizacij, toliko uspešnejša bodo taka posvetovanja.

D. V.